878/11

Den 31. oktober 2011 blev i sag nr. 79.354:

XXXXXX XXXXXXX
XXXXXXX XX
XXXX XXXXXX

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har en individuel pensionsordning i Nordea Pension, klager gennem sit fagforbund over, at selskabet har standset invalidepensionsindbetalingerne og bevillingen af præmiefritagelse.

Selskabet har udbetalt midlertidige ydelser og ydet præmiefritagelse i perioden fra karenstiden udløb den 9/1 2007, men har afvist at anerkende et generelt dækningsberettigende erhvervsevnetab efter den 1/9 2010.

Pensionsordningen giver ret til fulde invalideydelser og fuld præmiefritagelse, såfremt klagerens erhvervsevne grundet sygdom eller ulykke bliver nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne. Såfremt klageren mister halvdelen af sin erhvervsevne, ydes der ifølge selskabet halv invalidepension og fuld præmiefritagelse. Der er en karenstid på 3 måneder.

Klageren, der er født i 1963, har efter folkeskolens 7. klasse taget arbejde som fisker, og har arbejdet som sådan indtil sygemeldingen den 9/10 2006.

I ansøgning om udbetaling og præmiefritagelse ved tab af erhvervsevnen af 3/1 2007 har han anført, at han har knælidelser. Han kan grundet sygdommen ikke arbejde som

fisker, og han er blevet henvist til ortopædkirurg. Af den medfølgende lægeattest ved nedsat erhvervsevne 1 fremgår bl.a.:

"**3**	Hvilke sygdomme/symptomer har patienten eller hvilken skade er sket? **(Diagnose anføres både på dansk og latin)**	Dansk: Smerter i begge knæled under arbejdet ombord på skib, samt når han skal arbejde på stiger og stilladser eller gå ned fra selv lave højder. 3b: Der har været skader på højre knæ tilbage til 1984 og på venstre knæ fra 1996. Der er ikke tale om enkeltstående men flere skader på knæene.
…		NEJ JA
10	a) Hvordan vurderer De prognosen for patientens tilstand?	☒ God ☐ Dårlig ☐ Ved ikke
	b) Er der tilstødt komplikationer, der har påvirket sygdommens/skadens forløb?	☒ ☐ Hvis JA: Hvilke, hvordan og hvorfor?
	c) Forventer De, at patienten helt eller delvist genvinder erhvervsevnen i forhold til nuværende arbejde?"	☒ ☐

På baggrund heraf bevilgede selskabet midlertidig invalidepension og præmiefritagelse, idet det løbende rekvirerede lægelige og kommunale helbredsoplysninger.

I forbindelse med vurderingen af den generelle erhvervsevne foranledigede selskabet klageren undersøgt af en speciallæge i ortopædkirurgi, og denne har i erklæring af 2/3 2009 bl.a. anført:

> "Han debuterede med smerter i højre knæled og aflåsning primo september 2006. Han opsøgte egen læge og blev henvist til røntgenundersøgelse. Den 30. oktober 2006 blev der foretaget røntgenundersøgelse af begge knæled (belastningsoptagelser) og påvist svær afsmalning af mediale ledspalter i begge knæled, mest på venstre side. Han blev henvist til Ortopædkirurgien, Region …, og der fandtes med baggrund i de beskrevne pseudoaflåsningstilfælde indikation for kikkertundersøgelse, som blev foretaget den 12. marts 2007. Herunder findes svær slidgigt i indre ledkammer med blottet knogle og endelig større meniskskade på den indre menisk. Der blev foretaget menisktrimning. Der var god effekt af den foretagne kikkertundersøgelse hvad aflåsningstilfældene angår, men ikke smerterne. Han fik efterfølgende tiltagende smerter i både højre og venstre knæ.
> Grundet smerterne fandtes indikation for yderligere kirurgisk intervention, og den 22. oktober 2007 blev der foretaget aksekorrigerende operation (valgiserende tibiaosteotomi) på højre side. Han blev fulgt regelmæssigt, osteotomien helede, og den havde god effekt på hans smerter.
> Hvad højre knæ angår, har tilstanden været stationær siden 1. august 2008.
> Vedrørende venstre knæ så er der sket en langsom forværring af smerterne her, også i venstre knæ er smerterne lokaliseret på indersiden. Han har ingen aflåsningstilfælde.

…
Han vil gerne genoptage sit erhverv som fisker, men han har erkendt, at han ikke kan, idet han ikke vil kunne gå, stå og arbejde på dækket og i øvrigt udføre de tunge løfteopgaver, som er i forbindelse med erhvervet som fisker.
Som anført har han fortsat kontakt med … Kommune, og han skal til ny konsultation der inden for få uger. Han har selv overvejet omskoling til chauffør eller lignende.
Vedrørende hans øvrige livsfunktioner så udfører han i hjemmet lettere husopgaver, men han undgår i den forbindelse enhver form for løft. Han har ingen fritidsaktiviteter, som kræver større, fysisk udfoldelse og en del af fritiden bruger han ved sin computer.
Mod smerterne spiser han Ibuprofen 600 mg x 2 og Paracetamol 1 g x 2 dagligt.
…
Jeg finder, at der er fuld overensstemmelse mellem de klager han fremfører og hvad der er påvist ved røntgenundersøgelse samt ved kikkertundersøgelse af højre knæ og hvad der findes ved dagens objektive kliniske undersøgelse. Især generne fra venstre knæled pålægger ham betydelige begrænsninger i hans fysiske udfoldelsesmuligheder og umuliggør, at han genoptager sit erhverv som fisker.
Der er aktuelt ikke planlagt yderligere behandling af slidgigt-lidelsen i venstre knæled. Det vil være hensigtsmæssigt at lave omskoling til et ikke-knæbelastende erhverv og i et erhverv, som kan varetages alternerende gående, stående, siddende og uden løftefunktion har han en betydelig resterhvervsevne.
Han vil fremover have behov for indtagelse af moderate mængder analgetica/NSAID-præparater. Vedrørende prognosen så er tilstanden for højre knæs vedkommende stationær, men for venstre knæs vedkommende må der påregnes en langsom progression i slidgigtudviklingen, og kirurgisk intervention i form af aksekorrigerende operation eller proteseoperation kan blive aktuelt inden for en overskuelig årrække."

Selskabet har på baggrund af erklæringen i brev af 17/4 2009 til klageren fundet, at hans erhvervsevne ikke længere er nedsat i dækningsberettigende grad. Selskabet henholder sig til speciallægens vurdering af, at han vil kunne klare et gående, stående og siddende job uden løftefunktioner. Udbetalingerne ville på baggrund heraf ophøre pr. 1/5 2009.

Klageren kontaktede angiveligt efterfølgende selskabet, idet han oplyste, at han skulle have isat et nyt knæled i venstre knæ den 13/8 2009.

Selskabet genoptog de midlertidige udbetalinger og foranledigede igen klageren undersøgt af ortopædkirurgen, der i erklæring af 21/6 2010 bl.a. har anført:

"Ved den objektive, kliniske undersøgelse findes begge knæled i gode akser. Venstre knæled bøjes 105 gr. og højre knæled 110 gr., begge led er stabile. Begge knæled er præget af nogen krepitation ved bevægelse i leddene, men ingen skurren.
Der er god kraft omkring knæleddene, og på venstre side udmåles let quadricepsatrofi sammenlignet med højre. Gangen er upåfaldende.

Røntgen har vist følger efter venstresidig knæproteseoperation (protesekomponenterne velsiddende). På højre side følger efter proksimal tibiaosteotomi (aksekorrigerende operation) med pæn åbning af mediale ledspalte og god knæakse.
Jeg finder, at der er overensstemmelse mellem de klager han fremfører og de foreliggende anamnestiske oplysninger inklusiv, hvad der er påvist ved diverse røntgenundersøgelser, og hvad der findes ved dagens objektive, kliniske undersøgelse.
På trods af at de foretagne knæoperationer for så vidt er vellykkede, så er han fortsat underlagt visse begrænsninger i hans fysiske aktivitetsmuligheder, men vedrørende hans erhvervsevne, så har han fortsat en rest-erhvervsevne i erhverv, som hovedsageligt kan udføres siddende med mulighed for alternering mellem siddende og stående stilling, uden væsentlig løftefunktion og uden gang på trapper. Han vil også kunne varetage visse funktioner i hjemmet, som dog ikke indebærer nogen væsentlig knæbelastning, herunder også funktion som ikke indebærer knæliggende og hugsiddende stilling.
Han vil til stadighed have behov for daglig indtagelse af analgetica.
Herudover findes aktuelt ikke yderligere behandlingsmuligheder."

Af de kommunale akter fremgår bl.a. af ressourceprofilen:

"- God indlæring i forhold til det indlærte efter anledning og især når der er tale om praktisk anlagt indlæring.
- Boglig indlæring samt hukommelse falder meget svært
- Der er tale om altovervejende normale kognitive forudsætninger på nær i forhold til strikt boglig indlæring.

Det er min vurdering at [klageren] har gode ressourcer, i forhold til hans personlige kompetencer specielt i forhold til sociale kompetencer og omstillingsevne, som han vil kunne anvende i forhold til arbejdsmarkedet. [Klageren] fungerer fint socialt i arbejdsmæssig sammenhæng, og forholder sig positivt til forandring, hvilket efter min vurdering er ressourcer set i forhold til hans muligheder for opnåelse af en fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Udviklingsmuligheder
Jeg ser ingen udviklingsmuligheder i forhold til at forbedre [klagerens] indlæringsevne i forhold til boglig/teoretisk viden. Det vurderes at der i forhold til indlæring med en praktisk indgangsvinkel vil være muligheder for yderligere tilegnelse af kvalifikationer og færdigheder.

Barrierer
Det er min vurdering at [klagerens] indlæringsevne i forhold til boglig/teoretisk tilegnelse af viden udgør en barriere i forhold til [klagerens] mulighed for opnåelse af tilknytning til arbejdsmarkedet, da han i forhold til erhvervsskifte vil skulle tilegne sig nye faglige kvalifikationer gennem opkvalificering, hvilket vanskeliggøres af hans indlæringsvanskeligheder."

I brev af 27/7 2010 til klageren har selskabet vurderet, at den generelle erhvervsevne ikke længere er nedsat i dækningsberettigende grad, og at udbetalingerne og præmiefritagelsen ville ophøre pr. 1/9 2010.

Klagerens fagforbund indtrådte herefter i sagen. Forbundet har i brev af 7/9 2010 til selskabet kritiseret afgørelsen, idet flere af speciallægens udtalelser i erklæringen bestrides. Fagforbundet har bl.a. anført:

> "Jeg har ved flere lejligheder været til møde med skadelidte hos … Kommune, hvor sygesagen har været grundigt drøftet og gennemgået.
>
> Flere af speciallægens oplysninger er i direkte strid med de oplysninger skadelidte selv er fremkommet med, og han oplyser tillige, at han ikke overfor speciallægen har oplyst det der fremkommer i erklæringen.
>
> Gangen er ikke kun 'forsigtig', men særdeles haltende. Protesen fungerer ikke optimalt. Han kan ikke gå 400-500 meter. Han har forsøgt dette, men resten af dagen var ødelagt af smerter. Han kan ikke cykle, men forsøger sig med få minutter hver dag på en motionscykel. Han har en gang forsøgt sig med en lidt længere tur, men måtte hentes hjem i bil.
>
> Da han ikke kan sidde, gå eller stå i længere tid ad gangen har … Kommune ikke været i stand til at finde muligheder til afprøvning af resterhvervsevnen."

Selskabet har i brev af 13/9 2010 til klageren fastholdt afgørelsen.

Over for nævnet har forbundet indsendt klageskema underskrevet af klageren den 16/12 2010. Forbundet kræver på vegne af klageren, at selskabet genoptager udbetalingerne og henviser til sagens akter.

Over for nævnet har selskabet i brev af 10/1 2011 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

> "Da forsikredes helbredstilstand efter operationen nu er stationær, vurderer vi forsikredes generelle erhvervsevne. Vi er klar over, at forsikrede er i gang med et afklaringsforløb via kommunen og er i gang med at afprøve, hvilke jobfunktioner han fremover vil kunne udføre. Dette er uden betydning for vores vurdering af forsikredes generelle erhvervsevne, da forsikredes helbredstilstand er afklaret og er stationær og har været det i en periode. Vi er således klar over, at forsikrede har helbredsmæssige begrænsninger i forhold til fysisk belastende arbejde og fastholder, at forsikrede vil kunne arbejde mere end halvdelen af en normal arbejdsuge i job, hvor der bliver de fornødne skånehensyn.
>
> Af forsikredes klage via Fiskernes Forbund fremgår det, at kommunen vurderer, at forsikredes indlæringsevne er en barriere i forhold til et eventuelt erhvervsskifte. Dette er uden betydning for vores vurdering af forsikredes erhvervsevne, da vi alene i henhold til forsikringsbetingelserne foretager en helbredsmæssig bedømmelse. Vi gør i den forbindelse opmærksom på, at kommunens vurdering af den forsikredes arbejdsevne ikke er sammenlignelig med vores vurdering af forsikredes erhvervsevne efter forsikringsbetingelserne. Grunden hertil er, at den offentlige bedømmelse ikke sker alene på grundlag af en lægelig bedømmelse af helbredsforholdene, men på grundlag af en lang række faktorer, hvor lægelige oplysninger kun er en del af mange.

> Vi fastholder således, at det ikke er dokumenteret eller sandsynliggjort, at forsikredes erhvervsevne er nedsat med halvdelen eller mere og fastholder, at [klageren] ikke er berettiget til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension fra den 1. maj 2009 til den 13. august 2009 og yderligere præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension efter den 1. september 2010."

Forbundet har i brev af 18/1 2011 til nævnet henvist til det anførte i ressourceprofilen om klagerens manglende intellektuelle evner.

I kommunalt regi er revalideringsydelserne ophørt med virkning fra den 2/3 2011, og denne afgørelse har klageren indbragt for Beskæftigelsesankenævnet. Forbundet har over for nævnet i brev af 1/7 2011 særligt henvist til Beskæftigelsesankenævnets afgørelse, side 2, afsnit 5 og 6, hvoraf det bl.a. fremgår:

> "Du har arbejdet som fisker hele dit liv og har ikke anden uddannelse. Som ufaglært vil du vanskeligt kunne beskæftiges med dine dårlige knæ. Du vil have skånehensyn for gående og stående arbejde, løftearbejde og rygbelastende arbejde. Du vil næppe heller kunne have et stillesiddende arbejde.
>
> Med de foreliggende skånehensyn vil det være meget vanskeligt at pege på en fremtidig beskæftigelse. De lægelige behandlingsmuligheder er i alt væsentligt udtømte."

Selskabet har som svar herpå i brev af 25/7 2011 bl.a. anført:

> "Oplysningerne ændrer ikke vores vurdering. Vi vurderer fortsat, at [klagerens] generelle erhvervsevne ikke er nedsat til halvdelen eller mindre. Det er vores opfattelse, at [klageren] burde kunne omskoles til et andet passende erhverv. I henhold til forsikringsbetingelserne anses erhvervsevnen ikke for nedsat, hvis forsikrede skønnes egnet til omskoling eller uddannelse. Når erhvervsevnen vurderes, er det uden betydning, om forsikrede efter eventuel omskoling eller uddannelse vil have svært ved at få arbejde, fx pga. beskæftigelsessituationen."

Klagerens forbund har til støtte for kravet med brev af 11/8 2011 fremsendt Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 2/8 2011, idet styrelsen har vurderet, at klagerens knælidelse er erhvervsbetinget. Ménet som følge heraf er vurderet til 25 %.

Afslutningsvis har selskabet hertil i brev af 25/8 2011 fastholdt det tidligere fremførte og henvist til, at et varigt mén ikke siger noget om forsikredes generelle erhvervsevne.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

> "**§ 7. Præmiefritagelse og invalidepension ved nedsat erhvervsevne**

Generelt
Forsikrede har ret til præmiefritagelse og invalidepension, hvis forsikrede får nedsat sin erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Nedsat erhvervsevne, der berettiger til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til ved passende beskæftigelse - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.
…
Ved vurdering af forsikredes nedsatte **generelle** erhvervsevne foretager selskabet også et skøn over, om forsikrede anses for egnet til omskoling eller uddannelse. Skønnes forsikrede egnet til omskoling eller uddannelse, anses erhvervsevnen ikke for at være nedsat. Dog tages der i det konkrete tilfælde stilling til om, og i bekræftende fald med hvilke beløb, selskabet kan yde støtte under omskoling eller uddannelse.

Når erhvervsevnen i forsikredes eget erhverv eller den generelle erhvervsevne vurderes, er det uden betydning, om forsikrede efter eventuel helbredsfremmende behandling (herunder genoptræning), omskoling eller uddannelse vil have svært ved at få arbejde, fx pga. beskæftigelsessituationen."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen, herunder de lægelige og kommunale akter, finder nævnet det ikke godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne - vurderet i henhold til forsikringsbetingelserne - er nedsat med halvdelen eller mere.

Derfor

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen